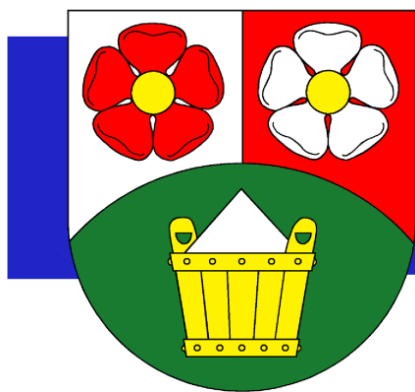

Starokřečanský ZPRAVODAJ

STARÉ KŘEČANY • BRTNÍKY • NOVÉ KŘEČANY • VALDEK • PANSKÝ • KOPEC

ČÍSLO 4/2022 ROČNÍK XXVIII.

Zahájení rybářské sezóny

V sobotu 16. 4. od 14.00 proběhlo slavnostní zahájení rybářské sezóny na rybníku Havlák. Byl připraven program pro děti a dokonce přišel i vodník. Představily se i děti z našeho rybářského kroužku vedeného panem Pavlou a poprvé „nahodily“. Zároveň byl zahájen i prodej povolenek. Ty zakoupíte na OÚ Staré Křečany, případně u pana Malého či paní Moravcové.

Fotografie z celé akce najdete:

<https://eu.zonerama.com/fotograf-lukascerny/Album/8319184>

Záchrana života

Dne 21. 4. na základě pravidelné návštěvy našich terénních pracovníků došlo s největší pravděpodobností k záchraně lidského života. V ranních hodinách si pracovníci před vchodem postižené osoby všimly nevyzvednutých obědů a vozidla zaparkovaného v garáži. Bylo tedy na místě se domnívat, že majitel není někde mimo domov. Terénní pracovníci si na pomoc zavolali asistenty prevence kriminality a starostu obce. Zároveň obeznámily složky Integrovaného

záchranného systému a syna majitele o nastalé skutečnosti, který svolil vniknout do objektu a vydal se na cestu k nim. Po vniknutí do objektu začalo pátrání. Jeden z hasičů našel naprosto vyčerpaného, podchlazeného a dehydrovaného majitele v půdních prostorách. V tu chvíli již byly na místě zdravotníci, kteří poskytli první pomoc a postiženého odvezli do nemocnice. Nebyt terénních projektů a tohoto zásahu, mohlo dojít k nejhoršímu.

Luděk Pešek

POZVÁNKA NA PÁLENÍ ČARODĚJNIC

V sobotu 30. dubna proběhne v Brtníkách a ve Starých Křečanech pálení čarodějnic.

Ve Starých Křečanech proběhne pálení čarodějnic za hřištěm TJ Jiskra SK. K poslechu a k tanci zahraje country kapela Ruksak. Pro děti v maskách je připravena odměna. Špekáček pro děti zdarma. Občerstvení zajišťují manželé Litterovi. Celá akce začíná od 17 hodin. Akci pořádá Obec Staré Křečany a SPOZ.

V Brtníkách akce proběhne na místním hřišti.

Zapálení hranice proběhne v 18 hodin. Buřty pro děti zdarma a pro dospělé za 15 Kč. Akci pro Brtníky pořádá SDH Brtníky. Srdečně Vás zveme na obě akce v naší obci.

ÓU STARÉ KŘEČANY

Kontaktní spojení

Staré Křečany 38
407 61 Staré Křečany
Telefon: 412336291
E-mail: dotace.krecany@volny.cz
WWW: www.krecany.cz
ID Datové schránky: 8y5bin2u

Úřední hodiny

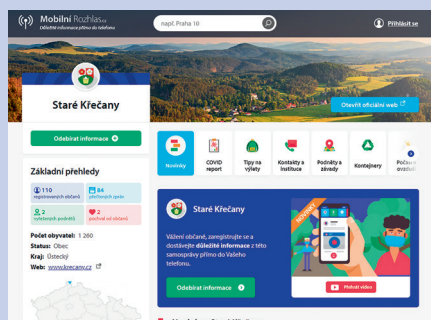
Pondělí 7:00 - 11:00 13:00 - 16:00
Středa 7:00 - 11:00 13:00 - 16:00

MOBILNÍ ROZHLAS

Co přihlášení do Mobilního Rozhlasu přináší?

- Upozornění na **krizové události**
- Novinky a **důležitá upozornění** z úřadu
- **Pozvánky na kulturní a sportovní akce**

<https://krecany.mobilnirozhlas.cz/>

PRODEJ ZNÁMEK

Prodej známek na směsný komunální odpad (květen - říjen 2022) byl zahájen.

Prosíme o dodržování úředních hodin.

VÝZVA - SETKÁNÍ STAROUSEDLÍKŮ

V sobotu 11. 6. 2022 proběhne tradiční setkání starousedlíků. Po krátké návštěvě v naší obci se přesuneme do Karlova údolí u Šluknova. Chceme tedy vyzvat místní občany, kteří mají zájem se starousedlíky setkat, aby se na obecním úřadě nahlásili a my pro ně zařídíme dopravu (tam i zpět).

NAJDETE NÁS I NA FACEBOOKU

Oficiální facebookové stránky obce:

www.facebook.com/ObecStareKrecany

Neoficiální stránky obce:

www.facebook.com/groups/1563320273881425

Udělení plakety J. A. Komenského

Starosta obce udělil plaketu J. A. Komenského za celoživotní pedagogickou činnost a rozvoj společenského života v naší obci paní Blance Choutkové, která začátkem tohoto roku ukončila svou činnost v Mateřské škole Staré Křečany. S paní Choutkovou jsme pro náš zpravodaj udělali krátký rozhovor.

Jak dlouho jste pracovala ve školství? A jak dlouho v naší školce?

Ve školství jsem pracovala od roku 1979, nejprve jako tak zvaná „Lítačka“, učitelka, která nemá kmenovou školku a musí zaskočit, kde je potřeba. Od roku 1980 jsem začala pracovat nastálo ve starokřečanské školce a svůj čas působení ve školství jsem rozdělila mezi tuto školku a školku v Mikulášovicích. Ve zdejší školce jsem strávila s přestávkami 23 let jako učitelka, vedoucí učitelka i ředitelka.

Z jakého důvodu jste začala pracovat jako pedagog? Vykonávala jste i nějakou jinou profesi?

Už od dětství bylo mým velkým přáním být ošetřovatelkou exotické zvěře v ZOO, vystudovala jsem Zemědělskou školu a můj sen se splnil v pražské zoologické zahradě.

Po návratu zpět na sever, bylo nutné najít si nové zaměstnání, a protože se říká, že kdo má rád zví-

řata má rád lidi, navrhla mi jedna paní učitelka, abych šla k dětem.

Přestože, jsem o tom nikdy dříve neuvažovala, poslechla jsem ji, dodělala jsem si pedagogické vzdělání a myslím si, že to nebylo špatné rozhodnutí.

Kolik jste asi učila děti? Utkvělo Vám některé z nich v paměti?

Nevím, kolik dětí jsem za ta čtyři desetiletí učila, věřte, že jich bylo hodně, ale konkrétní číslo nevím. Dalo by se to spočítat, ale bylo by to složité – kapacita školek, počet tříd, počet dětí na třídě atd. Shrňme to do tří generací.

Bylo jich hodně, většinu z nich mi připomenou třídní fotografie, s některými mám spojené veselé historky, nebo výroky, které jsem si zapisovala a dodnes mě dokážou rozesmát.

Na jiné vzpomínám jako na šikovné výtvarníky, zpěváky či tanečníky, také na rošťáky a uličníky nebo z mnoha jiných důvodů. Byli součástí mého života, proto na všechny vzpomínám ráda. Hodně dětí jsem od školky neviděla, změnily se a v dospělosti je nepoznám, občas se některý mladý muž či žena ke mně přihlásí, pak stačí říct jméno a jsem opět v obraze.

Děkuji za rozhovor a dovoluji Vám popřát všechno nejlepší do další etapy Vašeho života.

Hodnotící schůze ZO Staré Křečany

Vyhodnocení závodů OS Louny - 15 závodů - 70 chovatelů.

1. místo - Hahnel Rudolf - St. Křečany
2. místo - Ing. Jelínek - Roudnice
3. místo - Toušek - Roudnice

Naši chovatelé ZO Staré Křečany

11. místo - Pejčoch P.
32. místo - Melichar D.
37. místo - Melichar T.
38. místo - Farský R.
43. místo - Krejza M.
53. místo - Chroustovský P.
54. místo - Gaudl V.
57. místo - Hašek V.

4 závody holoubat:

1. místo - Hahnel R.
3. místo - Rotta + Schnneberger
4. místo - Pejčoch P.
6. místo - Melichar D.

10. místo - Krejza M.
20. místo - Chroustovský P.
22. místo - Farský R.
23. místo - Ed Smith
24. místo - Melichar T.

Beseda o první pomoci s žáky 1. - 5. třídy

V pondělí 28. 3. k nám do školy přijela návštěva - paní Jana Hozáková a Pavlína Rosová, aby dětem ukázaly základy první pomoci. Výuka s ukázkou probíhala ve dvou blocích, pro mladší žáky a pro starší žáky.

Paní Hozáková, která pracuje na záchranné službě, dětem povyprávěla, co to je 1. pomoc, kdy a jak se zajišťuje. Zároveň vysvětlila, že je důležité se umět rozhodnout, kdy RZS volat a kdy ne. K jakým případům se jezdí - kdy se jedná o nemoci a kdy o náhlé prudké stavy. Děti také odpovídaly na její otázky. Například, které telefonní

číslo má IZS, jaké zdravotnické materiály a pomůcky se používají, atd. Paní Rosová se chopila praktických ukázek. Děti si vyzkoušely, jak a čím zavázat spolužákovu končetinu, jak zabalit pacienta do izotermické fólie. Nakonec si vyzkoušely resuscitaci na figuríně. A jedna dobrá rada na konec: Důležité je při záchrane člověka zachovat vždy KLID, nepanikařit, jednat s rozvahou, a hlavně dbát i na svoji bezpečnost. Dětem se kurz velice líbil a myslím si, že si odnášely mnohé zkušenosti do praktického života.

Š. Svobodová

Kulturní kalendář KČT

5. května - ČLENSKÁ SCHŮZE

Kde: KLÁŠTERNÍ restaurace v Rumburku, od 16.30 hod.

7. května - ROZHLEDNY JABLONECKA III. - NISANKA

Jablonecké Paseky, rozhl. Nisanka (673 m), pramen Nisy, Smržovka.

Odjezd: busem v 7.49 hod. do Varnsdorfu, dále vlakem.

Trasa: 9 km/200 m, nenáročná.

Zodpovídá: Přemysl Homolka.

8. května - NEDĚLNÍ SETKÁNÍ NA ZÁKLADNĚ

Sraz základna Kopec, libovolně od 10.00 hod. Společný pobyt a piknik, případně výlet.

Zodpovídá: Přemysl Homolka.

14. května - ODZNAK LUŽICKÉ SEDMISTOVKY II.

Velký Buk (736 m)

Odjezd: vlakem v 8.37 hod. ze žst. Rumburk.

Trasa: 8 km/190 m, nenáročná.

Zodpovídá: Zuzana Benediktová.

21. května - SEVERNÍ STOPOU - 46. ročník

MEZINÁRODNÍ TURISTICKÝ POCHOD

Pořadatel: KČT, odbor Dolní Poustevna.

Trasy dle výběru.

26. - 29.05. LEDNICKO - VALTICKÝ

AREÁL

Pěší + cyklovýlet

Zámek Lednice, Minaret,

Tři Grácie, Hranční zámček,

Apollónův chrám, Rendez - vous (Dianin chrám), zámek Valtice, Kolonáda na Reistně,

Rybniční zámček, Lovecký zámček, Kaple sv. Huberta, Nový dvůr, Belveder.

Odjezd: 26. 5. 2022 individuální dopravou (auto, bus, vlak) do Břeclavi.

Ubytování: Autokemp Apollo Lednice (www.apollokemp.cz), stan, chatka, možnost přespání v aut, objednáva si každý sám.

Telefon do kempu: 702 001 819

Program (cyklo):

27.5.22, v 9.00 hod odjezd z kempu, trasa 30 km, nenáročná.

28.5.22, v 9.00 hod odjezd z kempu, trasa 20 km, nenáročná.

Program (pěší):

27.5.22, v 9.00 hod odjezd z kempu, trasa 14 km, nenáročná.

28.5.22, v 9.00 hod odjezd z kempu, trasa 12 km, nenáročná.

29.5.22 odjezd do Rumburku.

Zodpovídá: Jan Bukva (cyklo),

Vlasta Hnilicová (pěší).

**Nabízíme k pronájmu
byt ve Starých Křečanech
čp. 37 (na náměstí).**

- byt o velikosti 2+1, koupelna, WC
- ve 2. nadzemním podlaží (63 m²)
- kauce podmínkou
- pouze bez domácích mazlíčků

Informace na mobilu

777 192 370

NEJLÉPE SMS

Vítejte u Artrei

Mystické Tvorby Moje maličkost by vás ráda prováděla cestou a zázraky mystického světa.

Jsem obyčejná bytost s neobyčejnými dary jako jsou karty, léčitelství, práce s energiemi, zvířaty, krystal terapie a médiumita.

Tu a tam tvořím maličkosti pro potěchu mysli i duše.

Ať už náhrdelníky, hůlky, čelenky nebo i sešity, prostě kousky obvyklé i neobvyklé.

E-mail:

artreamystictvorba@gmail.com

Tel.: 724 188 835

Školáci se zapojili do úklidu obce

V pátek 1. 4. se naši školáci, jako každý rok, zapojili do celorepublikové akce s názvem UKLÍDME ČESKO. Uklídkové akce je dobrovolnická úklidová akce, která probíhá na území celé České republiky (a dokonce na pár místech mimo ni). Jejím cílem je uklidit nelegálně vzniklé černé skládky a nepořádek. I přes nepřízeň počasí jsme společně uklidili okolí školy a hřeje nás příjemný pocit z dobře odvedené práce. Všichni dobře víme, že pořádek je důležité udržovat po celý rok. Děkujeme také Obecnímu úřadu za likvidaci odpadu.

Pedagogové a žáci

Opět pod střechou

V pondělí po jarních prázdninách na nás čekalo v družince velké překvapení. Všichni si pamatujeme na barevný a velmi oblíbený plastový domeček, který paní vychovatelka přinesla a opráškla z bývalého mateřského centra v druhém patře. Přesně tento domeček si vyslechl nejedno tajemství a radůstku, okolo něj se stavěly stavby z velkých kostek a nejednou z něj vznikla i nedobytná pevnost, do které by neproklouzla ani myška. Bohužel, časem z něj zmizely šroubky, plast popraskal, a tak jsme se s ním museli, chtě nechtě rozloučit, protože nám byl nebezpečný. A bylo prázdné. Na jeho místě jsme stavěli

stavby z kostek, ale už se nebylo kam schovávat, stavby z dek, kolíků a židlí nám moc nedržely, ale nakonec jsme si zvykli.

V družince to dopadlo nakonec jako v pohádce, protože máme domeček nový a krásný. Ten se podařilo pořídit díky šikovné paní účetní a paní ředitelce.

Máme ten nejkrásnější domeček, který se nám sem hodí, má dveře, doškovou střechu a dvě okna. Bude mít i záclonky, aby na nás nikdo neviděl 😊. Zase je kde se schovávat a povídat si se svými kamarády, nakukovat, nebo jen tak být 😊. A je nám fajn...

D. Steránková, vychovatelka

Velikonoce PAŠIJOVÝ TÝDEN VE ŠKOLE

Jak jsme trávili ve škole poslední dny před Velikonocemi? Barevně!

Tradice se mají udržovat a tak na naší škole bylo pondělí opravdu MODRÉ, úterý ŠEDIVÉ (žluté) a středa, které se říká „sazometná“, byla ČERNÁ. Někteří ladili opravdu od hlavy k patě. Žáci si také osvěžili znalosti o zvycích, symbolech a tradicích vážících se k Velikonocům. Děkujeme všem, kteří se zapojili.

Mgr. Jana Tillnerová

ZÁPIS DO MATEŘSKÉ ŠKOLY STARÉ KŘEČANY

Ten proběhne **3. května**
od 10.00 do 11.00 hodin
a od 14.30 do 16.00 hodin.
Těšíme se na Vás.

Reakce na likvidace modřínů v NP České Švýcarsko

Reaguji tímto na článek v březnovém Křečanském zpravodaji ohledně likvidace modřínů v NP České Švýcarsko. Dávno před kůrovcovou kalamitou nám bylo líto zničených prastarých a zdravých vejmutovek. Všude nás o důležitosti metod boje NP s invazivními druhy poučovaly pestré letáčky a cedule. Byla to však pro nás osobně velmi citlivá témata dívat se na umírající stromy a vysvětlovat to smutným dětem. V děsivé době po kůrovcové zkázy, kdy lesy v Českém Švýcarsku téměř zmizely, bychom očekávali změnu přístupu správy NP. Je opravdu aktuální řešit, co je invazivní nebo ne? Nemáme být především vděční za každý živý strom, který zvládá přežít mezi pařezy? Mít k němu základní úctu? Chránit ho a vážit si jeho úlevného stínu?

Situace je však jiná a šokující. Likvidují se stále zdravé, vzrostlé modříny uprostřed kalamitní zkázy v srdci NP, a dokonce okázalou, na první pohled drsnou metodou. Pohled na to je silně přes čáru i pro otrlejší jedince. Známe vůbec aktuální plán těžby a výsadby NP, kde je toto počínání vůči modřínům definováno?

V Kopci jsou místo lesa mrtvolné pařezy na dohled kilometru. Jsme proto jako chalupáři upřímně rádi za každou sazeničku, která se v lese sama stihla při pádu lesních velikanů zrodit. Raší tam uprostřed zjizvených zbytků lesní půdy právě životaschopné modříny, spolu s nimi se o to samé snaží brízy, smrky, buky, občas i borovice. Je až neuvěřitelné a nadějně, co les dokázal před smrtí zvládnout, jakou má předvídatost a sílu. Vzhledem k tomu, jak dlouhé budou lhůty na osazování pasek po, tak rozsáhlé kalamitě, by bylo vhodné dát lesu šanci a pomoci mu se započatou cestou vlastní samo obnovy. Nabízí se využít přirozené zdroje přímo z lokálně hustého samo výsevu v lese a rozsazovat lesní sazeničky. Neměly by být toto

spíše priority? Nejsem odborník, pouze mám ráda les. Hledáme s rodinou cesty, jak mu po tak kruté katastrofě pomoci.

Asi před 40 lety vysázeli modřínový les blízko naší chalupy. Jsou to nyní prakticky jediné souvislé lesní porosty, které poblíž zůstaly nám, zvířatům, houbám. Málem šla jedna z verzí původně navrhované hranice NP až k naší chalupě v Kopci. Kdyby tomu tak bylo, obratem by se staly dříve odborně a plánovaně vysázené modříny v lesní školce (snad mávnutím hůlky černokněžníka?) prokletým, nežádoucím = invazivním nepřítelem. Co komu krásné modříny udělaly, že se dočkaly takového odporu ochránářů?

Zajímalo by mě, kdo (kdy) konkrétně dal v NP právě modříny „na černou“ listinu jako invazivní a nežádoucí. A ještě k tomu i douglasky! (kromě již dávno zapovězených vejmutovek). Mnoho lidí o těchto záměrech NP ani nevědělo. Po zveřejnění článku ve vašem zpravodaji se objevila bouřlivá reakce chalupářů, zahradníků a dalších přátel stromů, kteří se vyjadřují i k drsné metodě likvidace (*mnoho příspěvků je na FB – stránky pana senátora Z. Linharta*).

Zde posílám úryvky z článku v Eko listu, kde jsou popsány návrhy vědců využít právě modříny k obnově pasek po kůrovcové kalamitě. V níže uvedeném textu se hovoří o zcela jiné roli modřínů. Obnovující a životadárné. Zdá se, že není mezi vědci a některými ochránáři jasno. Nejsmutnější je, že to stojí životy modřínových lesů. Ty už jim nikdo nevrátí. Mimořádné poděkování patří těm, kdo se obratem veřejně postavili za právo (nejen!) modřínů na život, a pokračují odhodlaně touto cestou. Nařízení likvidující (nejen!) modříny v NP České Švýcarsko by se mělo dle mého názoru zrušit. Nabízí se dát jim naopak po kůrovcové kala-

mitě novou šanci, která je podložena vědeckými názory.

„Vědci z několika institucí se zaměří na využití modřínu opadavého v českých lesích, které se mění v důsledku klimatické změny a s tím související kůrovcové kalamity. Modřín při použití správných lesnických postupů může pomoci například s obnovou holin po kalamitě a zvýšit životaschopnost lesů. Svým opadem totiž zlepšuje půdu, a i ostatní stromy dostávají více vody,“ uvedl mluvčí Mendelovy univerzity v Brně Filip Vrána.

Modříny rychle rostou ve smíšených porostech, jsou odolnější vůči biotickému či abiotickému poškození a svou korunou propouštějí poměrně velké množství světla i srážek, což má velký význam v době klimatické změny. Navíc často vedou k podpoře vzácnějších druhů rostlin pod korunovým zápojem a tím k podpoře celkové druhové rozmanitosti lesa. Vytvořená dřevní biomasa má nadprůměrnou kvalitu a předpoklady pro různorodé využití.

„Díky svým ekologickým vlastnostem jsou vynikající dřevinou do porostních směsí a pomáhají vytvářet porosty produktivnější a odolnější vůči stresu suchem. Přitom zastoupení modřínu v českých lesích se pohybuje dlouhodobě kolem pouhých čtyř procent. Navíc v porovnání k ostatním dřevinám je dřevinou konkurenčně slabou, nehrozí jeho živelné samovolné šíření na úkor jiných dřevin“, uvedl Jan Světlík z Lesnické a dřevařské fakulty Mendelovy univerzity v Brně, který se na výzkumu vedeném Výzkumným ústavem lesního hospodářství a myslivosti podílí.

Nyní se budou odborníci v rámci projektu zabývat zvýšením produkce lesních porostů, možnostmi uplatnění přirozené obnovy s minimalizací ekonomických a energetických vstupů, zlepšením efektivity obnovy rozsáhlých holin nebo úlohou modřínu při podpoře jiných dřevin. Součástí výzkumu je například i zpřesňování poznatků o původu modřínových populací.

PhDr. Jana Hanšpachová

Po stopách naší obce

V minulém čísle jsme se byli podívat do osady Kopec. Tentokrát se vydáme do obce Brtníky. Brtníky jsou součástí obce Staré Křečany. Leží ve Šluknovském výběžku, a to 8 km západně od města Rumburk, na rozhraní Lužických hor a Labských pískovců. Svoji polohou jsou Brtníky také na okraji národního parku České Švýcarsko. Jsou takovou vstupní branou do místní krásné přírody. Brtníky, neboli podle německého výrazu Zeidler (*otec včel*) označoval včelaře, který se o včelstva a úly staral. Po odsunu německého obyvatelstva název obce zůstal podobnému významu. Brť je výraz označující dutiny stromů. Ti, co v nich chovali včelstva se nazývali Brtníky. Obcí Brtníky protéká Brtnický potok. V obci najdeme několik možností ubytování a občerstvení. V centru obce je autobusová zastávka a nedaleko vlakové nádraží.

PAMÁTKY V OKOLÍ

V Brtníkách najdeme několik křížků, u silnice směřující směrem Mikulášovice jsou vidět v zahradě Boží muka. Nejvíce v obci potkáme roubené chalupy s břídlíčným či dřevěným obložněním. Největší zajímavostí je křížová cesta na stejnojmenném vrchu. Kde najdeme kapli Nejsvětější Trojice. Jedná se o barokní kapli z roku 1768. Byla zde postavena na místě kde kdysi stával větrný mlýn. Po pětaticeti letech zde byla postavena křížová cesta. Kaple prošla několika rekonstrukcemi, o tom je také informační tabule, kde najdete spoustu zajímavých informací. Z Křížového vrchu je krásný výhled do okolí nebo na celou obec Brtníky. Na konci roku 2016 byla křížová cesta zrekonstruována, také zde byl osazen zvon sv. Klára. Za kaplí ale najdeme kapli Božího hrobu. Brtníky měli také svůj kostel, dodnes stojí nedaleko centra obce, kde jsou zachovalé schody a opevnění.

Je zde také památný kříž. Stál tu barokní kostel svatého Martina. Byl postaven v letech 1709-1717, a to podle plánů Zachariase Hoffmanna z Lipové. Kostel byl zbořen začátkem roku 1975. U schodiště u kostela najdeme pomník obětem 1. světové války. Další zajímavostí kolem kostela je také nově zrekonstruovaná hasičská zbrojnice, od ní také najdeme hřbitov, kde se nachází novogotická hřbitovní kaple z konce 19. století. Stavba je zajímavá svým obložněním, a to z pálených cihel. V Brtníkách také najdeme památný strom Lípa malolistá. Jižně od Brtníků stál do roku 1994 klasicistní lovecký zámek Šternberk (*poz. autora: stavbu si pamatuji, zažil jsem tam krásné dětství a také si pamatuji zámek zevnitř a jeho kdysi bohaté okolí*). V letech 1770-1771 jej postavil František Václav Salm-Reiffescheid a nazval jej podle dívčího jména své manželky Walburgy Šternberkové. Bohužel devadesátých letech 20. století byl zbourán. Dnes na místě najdeme jen pozůstatky z bývalých staveb, které měli sloužit k rekreaci (*poz. autora: připravuji samostatný článek včetně jeho historie*).

TURISTIKA V OKOLÍ

Brtníky jsou branou do Českého Švýcarska, a tak obcí se protínají tři turistické cesty. Nejdříve červená, která prochází Křížovým vrchem do centra obce kolem bývalého kostela a dále okolo hasičské zbrojnice, hřbitova, železniční zastávky a dále k bývalému hostinci Birkenbaude. Modrá stezka, která začíná ve středu obce a prochází kolem památného stromu dále podél silnice, kde můžeme vidět několik krásných roubených chaloupek, včetně různých křížků. Modrá stezka pokračuje do osady Kopec, kam se dostanete do Národního parku České Švýcarsko. Ve středu obce začíná také zelená stezka, která vede kolem domova pro osoby se zdravotním

Kaple Nejsvětější Trojice, foto: Lukáš Černý

postižením. Zelená stezka vás dostane na rozcestí, kde se můžete po žluté stezce vypravit na silnici mezi Brtníky a Vlčí Horu. A dále do NP Českého Švýcarska. Zelená stezka vedoucí přes les vás zavede k bývalému zámku Šternberk a odtud dále do Českého Švýcarska. Na zelené stezce v lesích je možné najít staré důlní dílo, jehož provoz byl ukončen v roce 1888. Nedaleko zelené stezky, najdeme Soví jeskyni. Jedná se o volně přístupnou průchozí dutinu v pískovcové skále. Někdy je též nazývána jako Soví díra. Nedaleko vyhlídky by měla zelená stezka končit, z důvodů pády stromů, byly některé stezky v parku uzavřeny.

Příště se podíváme do části obce Panský a jeho okolí. Zajímavá místa CHKO Labské pískovce a NP České Švýcarsko rozepíšeme více dopodrobna, až budeme mít všechny části obce rozepsané. Také připravuji malou knížku „Po stopách naší obce“, kde mimo jiné budou tyto články. Doplněno mapou, historické pohlednice a fotografie z míst.

Lukáš Černý, www.lukascerny.eu

GRAFIK & FOTOGRAF

REDAKTOR: LUKÁŠ ČERNÝ
CESTOVATEL: KAMERA
FOTOGRAF: LUKÁŠ ČERNÝ

- svatební a portrétní fotograf
- produktová fotografie (e-shopy, firmy)
- grafické práce (časopisy, noviny, letáky)
- fotografování pro firmy a realitní kanceláře

M +420 774 625 440
E fotograf@lukascerny.eu
grafik@lukascerny.eu
FB • IG • TT [lukascerny.eu](https://www.lukascerny.eu)

www.lukascerny.eu

Hasičská zbrojnice, foto: Lukáš Černý

Smutný příběh Zimmerovy pily v Kopci

V čísle 3/2022 Starokřečanského zpravodaje pozval Lukáš Černý čtenáře na procházku osadou Kopec. Článek „Po stopách naší obce“ mě inspiroval k sepsání krátké historie Zimmerovy pily, v níž chci přiblížit nejen nejstarší minulost této usedlosti, ale i okolnosti jejího zániku.

Pozůstatky Zimmerovy pily najdeme na konci osady Kopec po pravé straně modře značené turistické cesty, vedoucí do Národního parku České Švýcarsko.

Ve středověku se na území dnešního Kopce a Brtníků rozprostíral hluboký a nepropustný hvozd. Aby se tu lidé mohli usadit, museli nejdříve lesy vymýtit. Pokácené stromy se zpracovávaly na vodních pilách - katrech. Na Brtnickém potoce tak vznikaly nejprve katry. Na místě Zimmerovy pily stál takový katr již v 16. století a patřil majiteli panství. Vodní pilu pohánělo kolo na svrchní vodu. Později přibýlo další kolo k pohonu mlecího složení, jež sloužilo k mletí obilí. Mlýn a katr zde fungovaly současně a vodní dílo neslo název Dolní mlýn (*Niedemühle*).

Na konci 17. století se mlýn dostal do rukou Hanse Zimmera, který jej odkoupil od vrchnosti. Zároveň koupil i Prostřední mlýn, stojící asi 200 m nad Dolním mlýnem, takže se oba mlýny staly na několik století majetkem rodu Zimmerů. Hans Zimmer v roce 1707 nečekaně zemřel, zavalen kameny při těžbě pískovce v nedalekém lomu. Na památku tragického úmrtí nechaly jeho děti postavit pod mlýnem sloupková muka se sochou sv. Antonína Paduánského. Tato památka stojí u cesty dodnes.

V 2. polovině 19. století se majitel hospodářství zaměřil více na provoz pily, ale obilí se zde mlelo i potom. Mlýnu se začalo říkat Zimmerova pila. Od roku 1909 poháněla katr parní turbína, proud vody v Brtnickém potoce nestačil zvýšené produkci dřevařského závodu. Jeden z posledních majitelů mlýna, Hans Zimmer, se stal průkopníkem bezmotorového létání na Šluknovsku. Ve velkém han-

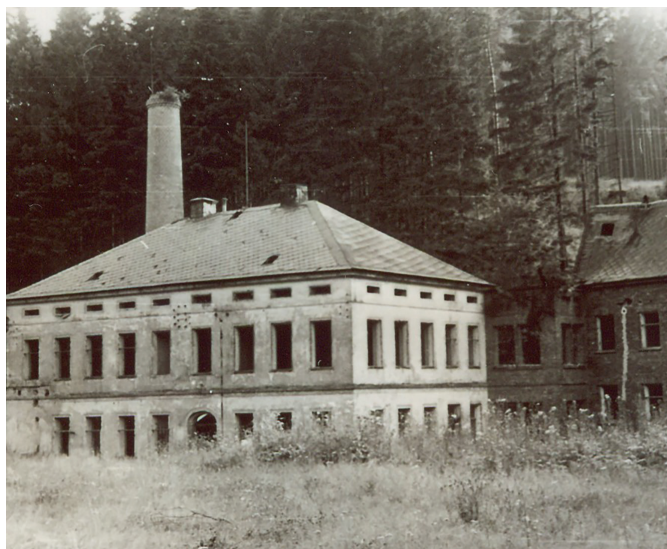
gáru u Zimmerovy pily stavěl ve 30. letech 20. století kluzáky a větroně, sám na nich létal a pro zájemce vedl kurzy plachtění. Větroně vyráběl na objednávku pro různé sportovní organizace. Jeho mladší bratr Alfred se staral o provoz katru a mlýna až do 2. světové války. V roce 1945 byla Zimmerova pila vyvlastněna a její majitelé vyhnáni do Německa.

Provoz pily byl ukončen, ale zpočátku se neplánovalo její zbourání. Na začátku 50. let sloužily obytné budovy jako rekreační středisko DP Pardubice a v létě jako zázemí pro dětské tábory. Dřevěné stavby byly postupně rozebrány a použity pravděpodobně na topení. Velká rána přišla v roce 1951, kdy se po obvodu celé republiky zavedla hraniční pásma a tím byl život v pohraničí velmi omezen. Těsně při hranici bylo zřízeno „zakázané pásmo“, které tvořil pruh země 2 km široký. Zde nesměl nikdo bydlet a veškeré budovy byly určeny k demolici. Na „zakázané pásmo“

navazovalo „hraniční pásmo“ o hloubce 2 až 5 km (někde až 12 km), kde se mohly pohybovat jen prověřené osoby na zvláštní povolení. Tento stav trval do roku 1964. Vznik hraničních pásem silně ovlivnil další osud Zimmerovy pily. Rekreační využití dostalo stopku a čekalo se na další pokyny shora. Opuštěné domy pomalu, ale jistě chátraly. V roce 1963 byly již v neutěšeném stavu, chyběly dveře, okenní výplně a rámy, vnitřní vybavení bylo pryč, jen střešní krytina s úspěchem odolávala zubu času. V té době bylo definitivně rozhodnuto o jejich zbourání. Konečné řešení však přišlo až v roce 1973, kdy byly zlikvidovány dvě poslední budovy včetně vysokého komína. Komín byl tak pevný, že musel být nakonec odstřelen.

Sutiny, které zbyly, zarostly plevelem a náletovými dřevinami, takže dnes už není po Zimmerově pile v Kopci ani památka.

Ilona Hloušková, Kopec

SVÉ ŽIVOTNÍ JUBILEUM OSLAVILI

Pan Vladislav Horák
ze Starých Křečan oslavil 75 let.

Pan Jozef Vávra
ze Starých Křečan oslavil 70 let.

VZPOMÍNKA

Dne 28. dubna 2022 uplyne už dvacet let, kdy nás navždy opustil manžel, tatínek, dědeček, bratr a strejda. Vzpomínáme.

JAN MÁRA starší

PODĚKOVÁNÍ

Obecní úřad Staré Křečany by chtěl poděkovat panu Františkovi Zalabovi za jeho vedení JSDH Brtníky.

PODĚKOVÁNÍ

Chtěli bychom touto cestou poděkovat panu Františkovi Zahradníkovi za opravu zborčeného obrubníku u památníku padlých v Panském. Moc si Vaší práce vážíme.

KŘÍŽOVÁ CESTA VE STARÝCH KŘEČANECH

Církevní památka Českého Nizozemí ležící stranou pozornosti

Rekreační obec Staré Křečany se rozkládá podél říčky Mandavy ve Šluknovském výběžku. Tomu se v dávné minulosti, tzn. ještě za Němců, říkávalo Böhmisches Niederland – České Nizozemí. Od dob, kdy místní sedlák zdevastoval turistické odpočinkové místo u mandavských pramenů, je jedinou výraznější křečanskou pozoruhodností kostel svatého Jana Nepomuckého a volně přístupná křížová cesta zabudovaná v ohradní zdi bývalého hřbitova.

Přestože kostel s křížovou cestou stojí stranou od turistických tras i cyklotras, může být pro badatele starších církevních památek zajímavým cílem. Necelého půl kilometru od něj je zastávka turistické lokálky T2 pendlující sporadicky o víkendech mezi Rumburkem a Mikulášovicemi. Když vystoupíte na zastávce Staré Křečany, trefíte k cíli snadno právě podle kostelní věže. Ta je výrazným orientačním bodem.

KOSTEL V KŘEČANECH JE PAMÁTKOU NA PŮVODNÍ OBYVATELE

Pokud by se vám poštětilo podívat se přímo do kostela, asi byste byli překvapeni monumentálními dimenzemi tohoto vesnického svatostánku. Je to dáno tím, že před poválečným odsunem převážně německého obyvatelstva zde žilo čtyřikrát více obyvatel než dnes. Původní obyvatelé byli věrní katolíci se silným duchovním cítěním, pro které byl velký a výstavný kostel vyjádřením obecní prestiže. Původně se Staré Křečany nazývaly Alt Ehrenberg a první zmínka o obci pochází už z roku 1084 (díky solné stezce, která tudy procházela).

KŘÍŽOVÁ CESTA VE STARÝCH KŘEČANECH JE VOLNĚ PŘÍSTUPNÁ

Kostel svatého Jana Nepomuckého však pochází z mnohem pozdější doby. Byl zbudován roku 1741 a uvnitř skrývá oltáře z dílny Johanna Lucase von Hildebrandta. Kostel však nebývá běžně přístupný, a tak jako náhodní turističtí návštěvníci si budete moci prohlédnout jen křížovou cestu sestávající tradičně ze čtrnácti zastavení. Výklenkové kaple s vyobrazením poslední cesty Ježíše Krista jsou zabudovány od roku 1833 v obvodové zdi kolem již neexistujícího hřbitova.

ZACHRÁNĚNÁ KULTURNÍ PAMÁTKA

Jako většina církevních památek Šluknovského výběžku se i křížová cesta ve Starých Křečanech na sklonku století nacházela ve zuboženém stavu, neboť za minulého režimu se o památky tohoto typu (sakrální památky na periférii) nedbalo. Nicméně v roce 2005 došlo k její rekonstrukci, a tak si dnes můžeme v klidu prohlédnout

Foto: Martin Zíka

tuto opomíjenou kalvárii, která spolu s kostelem a farou tvoří chráněnou kulturní památku České republiky. I kostel nyní prochází postupnou rekonstrukcí.

KRÁSNÝ VÝLET Z KŘEČAN DO BRTNÍKŮ

Po prohlídce křížové cesty doporučuji vydat se na výlet ze Starých Křečan po cyklotrase č. 211 směrem k zaniklé osadě Skřivánčí Pole. Tady si můžete všimnout opraveného kříže na rozcestí, což je důkaz o tom, že se o drobné sakrální památky opět někdo stará. Můžete se zde napojit na žlutou turistickou trasu vedoucí kolem expozice geologické mapy (souběžně s Köglerovo naučnou stezkou) k rozhledně na Vlčí hoře. Dále trasa pokračuje na severní rozcestí pod Vlčí horou, kudy po červené dojdete k další zajímavé a pěkně opravené křížové cestě v Brtníkách (zde bus i vlaková zastávka). Délka výletu touto pěknou krajinou Českého Nizozemí je asi 9 až 10 kilometrů. Trasu si můžete volit po různých variantách, které se zde nabízejí. K občerstvení doporučuji zastavit se v čajovně Nobilis Tilia v obci Vlčí Hora (otevřeno o víkendech).

Kostel sv. Jana Nepomuckého, foto: Lukáš Černý

Pro občany obce Staré Křečany vydává Obecní úřad ve Starých Křečanech. Odpovědný redaktor – Luděk Pešek. Adresa redakce OÚ Staré Křečany č.p. 38, 407 61 Staré Křečany, telefon: 412336291, e-mail: krecany@volny.cz. Grafická úprava – Lukáš Černý (lukascerny.eu), Tisk Jiří Mánzel – Staré Křečany. Registrace u MK pod číslem – E12252. Vydavatel nezodpovídá za obsah placené inzerce. Nevyžádané rukopisy a fotografie se nevracejí. Redakce si vyhrazuje právo externí podklady upravovat a krátit. **Uzávěrka vždy 20. v měsíci. Příští číslo vyjde v květnu 2022.**